

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoPr/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112223433
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová, st.
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1112223433.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej, st. a sudcov Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobkyne: L. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, zastúpená: JAVOR - TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Stará Vajnorská cesta 37, Bratislava, IČO: 36 264 750, proti žalovanému: TESCO STORES SR, a.s., so sídlom Cesta na Senec 2, Bratislava, IČO: 31 321 828, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Nám. M. Benku 2, Bratislava, IČO: 36 613 843, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, zastúpený: JUDr. Dagmar Kubovičová, advokátka, so sídlom Nám. Biely kríž 3, Bratislava, o určení, že za poškodenie zdravia žalobkyne pri pracovnom úraze zo dňa 23.01.2012 je zodpovedný žalovaný v rozsahu 100%, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava I zo dňa 21.10.2022 č.k. 8Cpr/5/2012 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného voči žalobkyňi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol a žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia, že za poškodenie jej zdravia pri pracovnom úraze dňa 22.01.2012 (po zmene petitu žaloby dňa 23.01.2012) je zodpovedný žalovaný ako jej zamestnávateľ, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila žalobkyňa tým, že od 13.03.2009 pracovala u žalovaného ako predavačka s inkasom v prevádzkarni na Q. Č.. X v M., kde dňa 22.01.2012 utrpela pri vykladaní minerálok na paletu pracovný úraz. V uvedený deň vykonávala svoju prácu ako obvykle, vykonávala ju v súlade s bezpečnostnými predpismi. Nešlo z jej strany o ľahkomyseľné konanie. K samotnému úraze došlo tak, že mala nosiť minerálky z vozíka na paletu za účelom doplnenia minerálok a pri prekladaní minerálok pocítila silnú bolesť v stehnách, pričom ju seklo v krížoch. Potom išla do skladu, pričom ťahala elektrický vozík za sebou, zostala stáť. Tu stretla manažérku p. L. N., ktorá sa jej pýtala, čo sa jej stalo, nakoľko videla, že má žalobkyňa silné bolesti. Žalobkyňa jej povedala, že ju seklo pri vykladaní minerálok. Nakoľko túto skutočnosť oznámila svojej manažérke a nikdy predtým žiadny pracovný úraz nemala, mala za to, že manažérka tento úraz zaevidovala. Vzala si tabletku, keďže mala veľké bolesti. Doma si dala druhú tabletku a v pondelok nastúpila do práce, myslela si, že ju bolesť prejde. V pondelok nevykonávala žiadnu fyzickú prácu, nevykladala a nedokladala žiadny tovar, pracovala do 15. hod, mala bolesti, ale myslela si, že jej to prejde. V utorok v skorých ranných hodinách mala silné bolesti v krížoch a stehnách, necítila

si nohy. Ráno zatelefonovala p. J., že nepríde do práce, nakoľko ju od nedele seklo a išla k lekárovi. Dňa 25.01.2012 bola prijatá do Fakultnej nemocnice Nitra za účelom operácie. Žalobkyňa nesúhlasila so stanoviskom žalovaného o zbavení sa jeho zodpovednosti za pracovný úraz, považovala ho za nesprávne. Uviedla, že svoje povinnosti si splnila včas, v zmysle ust. § 17 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z.z. ešte 22.01.2012, ihneď ako trpela pracovný úraz, ktorý zahlásila p. L. N.. Tvrdila, že žalovaný ako zamestnávateľ bol povinný podľa ust. § 17 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z.z. spísať záznam o úraze, pretože k pracovnému úrazu došlo v jeho priestoroch, a po spísaní tohto záznamu bol povinný podľa ustanovenia § 17 ods. 5 zákona č. 124/2006 Z.z. zaregistrovaný pracovný úraz ohlásiť aj inšpektorátu práce a žalovaný po jej oznámení, že došlo k pracovnému úrazu, nepostupoval v súlade s právnymi predpismi. Žalobkyňa poukázala na ust. § 195 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere. V ďalšom poukázala na to, že v prípade zamestnávateľa ide o objektívnu zodpovednosť za škodu vzniknutú zamestnancovi pri pracovnom úraze s tým, že Zákonník práce pozná tri liberačné dôvody. V závere uviedla, že z výsledkov vyšetrovania je dané, že utrpela pracovný úraz dňa 22.01.2012 pri prenášaní a vykladaní minerálok, a teda bezprostrednou príčinou jej pracovného úrazu bolo vykonávanie prác, ktoré jej boli zverené.

3. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Vo svojom vyjadrení k žalobe poukázal na ust. § 17 zákona č. 124/2006 Z.z. Mal za to, že v uvedenom prípade žalobkyňa nič nebránilo žalovanému túto udalosť riadne oznámiť. Žalovaný nemal vedomosť o úraze od žalobkyne ani od iného zamestnanca, a preto mu nevznikla povinnosť upravená v citovanom zákone, ani v Zákonníku práce. Poukázal na to, že tvrdenie žalobkyne, že úraz nahlásila pani L. N., je v rozpore so zápisom zo zasadnutia škodovej komisie zo dňa 27.02.2012. Žalovaný v priebehu konania namietal, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na podaní danej určovacej žaloby, ktorý odôvodňovala tým, že na úspešné uplatnenie náhrady škody (úrazovej dávky), vrátane plnenia podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 462/2003 Z.z. je potrebné, aby bola vyriešená predbežná otázka (§ 193 zákona č. 461/2003 Z.z.), o ktorej nemôže rozhodovať Sociálna poisťovňa, keďže s poukázaním na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 65/2006 ide o spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom, a tento spor aj podľa citovaného rozsudku je naďalej sporom vyplývajúcim z pracovnoprávneho vzťahu, ktorý rieši súd v občianskom súdnom konaní. Žalovaný v priebehu konania namietal, že nebolo v konaní preukázané, že k pracovnému úrazu došlo. Mal za to, že žalobkyňa v danej veci neunesla bremeno preukázania, že k pracovnému úrazu došlo, že ho i skutočne ohlásila, a že k úrazu nedošlo iným spôsobom mimo práce.

4. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 8Cpr/5/2012-293 zo dňa 04.02.2016 tak, že žalobu žalobkyne zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie predovšetkým na tom, že žalobkyňa tento pracovný úraz nezapísala do knihy drobných úrazov, nemá úraz zaznamenaný a nemá ho podpismi svedkov potvrdený. Dospel tak k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, že by úraz oznámila, ohlásila žalovanému akýmkoľvek spôsobom (ústne alebo písomne) bezprostredne po úraze, tak ako to tvrdila. Na základe jej písomného ohlásenia žalovaný vo veci konal a zasadala škodová komisia, ktorá poškodenie zdravia žalobkyne dňa 23.1.2012 neklasifikovala ako pracovný úraz, pretože nebolo preukázané, že k takémuto úrazu vôbec došlo, pretože žalobkyňa ani žiadni iní zamestnanci takýto úraz žalobkyne žalovanému neohlásili.

5. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 4CoPr/5/2017-305 zo dňa 30.06.2017 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vyššie uvedený záver súdu prvej inštancie považoval za nejasný, nepresvedčivý a predčasný, založený na nesprávnom právnom posúdení a v dôsledku toho aj nedostatočne vykonanom dokazovaní a v nedostatočnom vyhodnotení aj ním vykonaného dokazovania, čo sa prejavilo aj v nedostatočnom odôvodnení jeho rozhodnutia, zakladajúceho dôvod pre jeho zrušenie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd zároveň uviedol, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude odstrániť vytknuté nedostatky s tým, že v novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

6. Žalobkyňa v ďalšom konaní zotrvala na podanej žalobe, ako aj na všetkých svojich vyjadreniach a prednesoch, ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemala.

7. Intervenient na strane žalovaného žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Vo svojom vyjadrení uviedol, že z konania nevyplývalo, že by žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno, že k úrazu došlo v čase, o ktorom to tvrdí a že sa jedná o pracovný úraz. Žalobkyňa podala žalobu dňa 20.07.2012, kedy až do roku 2015 tvrdila, že k jej úrazu došlo 22.01.2012 a až podaním zo dňa 06.10.2015 začala tvrdiť, že k jej úrazu došlo iný deň, a to dňa 23.01.2012. Intervenient mal za to, že žalobkyňa nepreukázala základnú podmienku, pre ktorú by bola v spore úspešná, a to že kedy vôbec malo dôjsť k jej úrazu. V tejto súvislosti predložil súdu list žalobkyne, ktorý sa nachádzal v dávkovom spise poisťovne a poisťovní bol doručený dňa 14.03.2012, v ktorom žalobkyňa výslovne uviedla, že dňa 22.01.2012, nedeľa, mala zacítiť bolesť pri manipulácii s tovarom, kedy údajne následne požila lieky proti bolesti, ktoré zjavne mala v práci pri sebe. Následne ďalší deň v pondelok, čo bol 23.01.2012 začínala v práci o 8:00 hod. a v ten deň robila záruky, takže žiadnu ťažkú prácu. Uviedol, že žalobkyňa nevie sama uviesť, kedy vlastne mala utrpieť úraz, ktorý označuje za pracovný, pričom intervenient sa domnieval, že práve tento predložený list žalobkyne nesvedčí o pravdivosti tvrdení žalobkyne uvádzaných v tomto konaní.

8. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu, predloženými v konaní stranami sporu, oboznámením sa s ich obsahom, prednesmi strán na pojednávaní.

9. Z vykonaného dokazovania vyvodil, že žalobkyňa ako zamestnankyňa mala uzatvorený pracovný pomer so žalovaným ako zamestnávateľom na základe pracovnej zmluvy zo dňa 13.03.2009. V zmysle zmluvy bolo náplňou práce žalovanej poskytovanie prvotriednych služieb zákazníkom, obsluha zákazníkov, vykonávanie činnosti na pokladni v súlade s príslušnými predpismi spoločnosti, doplňovanie tovaru, kontrola jeho kvality, zodpovedanie za dodržiavanie štandardov pri jeho vystavení a prezentácii, ochrana tovaru pred poškodením, znehodnotením a krádežou. Žalobkyňa skončila pracovný pomer u žalovaného dohodou o skončení pracovného pomeru dňa 31.10.2013, nakoľko stratila vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku zo dňa 20.08.2013 dlhodobú spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu. Bola ošetrovaná v neurologickej ambulancii dňa 24.01.2012 o 13:10 hod. s uvedením subj.: od rána 24.01.2012 bolesti driekovej chrbtice do IDK slabosť IDK a hospitalizovaná na neurologickej klinike od 25.01.2012 do 31.01.2012. Žalobkyňa udávala bolesti v oblasti distálnej časti driekovej chrbtice a kostrče s vyžarovaním do ľavej dolnej končatiny po dorzolaterálnej strane stehna po laterálnej strane lýtka a do prednej časti prstov a ako provokačný moment uviedla moment, keď sa v noci išla otočiť z boka na bok. Žalobkyňa bola dočasne práceneschopná od 01.02.2012 z dôvodu choroby, pričom doplnila až dňa 31.03.2014 po výzve Sociálnej poisťovne, že žiada aj o úrazový príplatok. Z anamnézy lekárskej správy v súvislosti s rehabilitačným vyšetrením žalobkyne zo dňa 24.04.2012 vyplýva, že pacientka je po prekonanom pracovnom úraze, v práci pri dvíhaní bremena ju náhle seklo v krížoch dňa 23.01.2012. Zo záznamu zo zasadnutia škodovej komisie zo dňa 27.02.2012 vyplýva, že žalobkyňa uvádzala, že dňa 23.01.2012 pri vykonávaní práce počas jej pracovnej zmeny pri vykladaní tovaru ju seklo. Zároveň zo záznamu vyplývalo, že túto skutočnosť podľa žalobkyne oznámila ihneď L. J., vedúcej úseku a L. N., obchodnej manažérke, pričom ani jedna z týchto nadriadených si na túto skutočnosť nespomenula a nepotvrdila, že by bola informovaná o možnosti pracovného úrazu žalobkyne. Žalobkyňa tento pracovný úraz nezapísala do knihy drobných úrazov, nemá úraz zaznamenaný a nemá ho podpisom potvrdený od svedkov. Preto členovia komisie skonštatovali, že neboli splnené náležitosti evidencie a registrácie úrazov podľa ust. § 17 zákona č. 124/2006 Z.z. a komisia poškodenie zdravia žalobkyne neklasifikovala ako pracovný úraz. Žalobkyňa si dňa 06.08.2012 žiadosťou o priznanie náhrady za bolesť v Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava, uplatnila nárok na náhradu za bolesť v dôsledku úrazu zo dňa 22.01.2012. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava rozhodnutím zo dňa 15.05.2014 prerušila konanie žalobkyne vo veci nároku na úrazový príplatok z dôvodu konania o určenie, či u žalobkyne ide o pracovný úraz. Z výpovede svedkyne L. N. súd prvej inštancie zistil, že u žalovaného v čase, keď malo dôjsť k pracovnému úrazu, pracovala ako manažérka oddelenia potravín, pod ňou boli dve vedúce oddelení, a to L. D. a L. J.. Bolo jej oznámené, nespomínala si od koho, ani presne kedy, že žalobkyňa zdvihla niečo ťažké a že ju seklo. V ten deň jej to však žalobkyňa nehovorila, žalobkyňa už odišla, keď došla svedkyňa do práce. Podľa toho, čo si pamätala, tak to malo byť počas nočnej zmeny. Na nočnej zmene sú pracovníci, ktorí zabezpečujú vykladanie tovaru do regálov. Z výpovede svedkyne L. J. súd prvej inštancie zistil, že v januári 2012 pracovala u žalovaného ako vedúca úseku, robila vedúcu dennej zmeny, ale keď vypadla vedúca nočnej zmeny, tak chodila zastupovať. Nepamätala si, ako vtedy dňa 22.01.2012 pracovala, ani či pracovala dňa 23.01.2012, ani či jej žalobkyňa oznámila, že sa jej niečo stalo. Dozvedela sa o tom, až keď jej priniesla PN-ku, čo jej bolo oznámené z učtarne, žalobkyňa jej sama nepovedala nič. Nepamätala si ani na to, že by jej žalobkyňa ráno 24.01.2012 telefonovala, že nepríde, nakoľko ide k lekárovi.

10. Súd prvej inštancie posúdil po právnej stránke žalobu v zmysle ustanovení § 195 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 311/2001 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „Zákonník práce“), § 220 ods. 1 Zákonníka práce, § 17 ods. 1 písm. a), ods. 2 a ods. 4 zákona č. 124/2006 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon č. 124/2006 Z.z.“) a § 8 zák. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

11. Konštatoval, že žalobkyňa sa po pripustení zmeny žaloby domáhala určenia, že za poškodenie jej zdravia pri pracovnom úraze dňa 23.01.2012 je zodpovedný žalovaný ako jej zamestnávateľ v rozsahu 100 %. Pred samotným vecným posúdením nároku žalobkyne sa súd prvej inštancie zaoberal prípustnosťou takejto určovacej žaloby, teda existenciou naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení. Po posúdení veci ustálil, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe, keď od určenia rozsahu zodpovednosti žalovaného za pracovný úraz žalobkyne rozhodnutím súdu sa odvíja dôvodnosť a výška jednotlivých úrazových dávok, vyplácaných Sociálnou poisťovňou, preto sa v ďalšom zaoberal dôvodnosťou podanej žaloby. Mal za nesporné, že žalobkyňa bola v rozhodnom čase v pracovnoprávnom vzťahu so žalovaným ako predavačka s inkasom. Rovnako medzi stranami nebolo podľa jeho názoru sporné, že žalobkyňa utrpela poškodenie zdravia (poškodenie platničky), v súvislosti s čím bola hospitalizovaná na neurologickej klinike od 25.01.2012 do 31.01.2012 a od 01.02.2012 bola žalobkyňa neschopná práce. Súd prvej inštancie ďalej v konaní ustálil, že dňa 23.01.2012 v pondelok bola žalobkyňa v práci od 8:00 hod. do 15:00 hod. Rovnako v uvedený deň boli v práci i jej nadriadené L. J., vedúca úseku, a L. N., obchodná manažérka. Ako spornú skutočnosť uviedol tú, či u žalobkyne pri plnení jej pracovných úloh došlo k úrazu, resp. či k nemu došlo v čase, o ktorom to žalobkyňa tvrdila, a teda či k poškodeniu zdravia žalobkyne došlo v dôsledku pracovného úrazu, za ktorý by bol zodpovedný žalovaný.

12. Po zohľadnení skutkového stavu, zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov samostatne a vo vzájomnej súvislosti a po právnom vyhodnotení veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobe žalobkyne nie je možné vyhovieť, keďže žalobkyňa nepreukázala, že dňa 23.01.2012 na pracovisku žalovaného pri vykonávaní jej pracovnej činnosti (pri prenášaní a vykladaní minerálok na paletu) skutočne došlo k úrazu, že tento úraz je pracovný úraz, a že za jej poškodenie zdravia pri tomto úraze je zodpovedný žalovaný v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobkyňa v prvom rade neuniesla dôkazné bremeno, že v jej prípade došlo k úrazu pri plnení pracovných úloh tak, ako uvádzala, a v čase, ktorý uvádzala. Konštatoval, že samotná žalobkyňa v priebehu konania produkovala rozporné skutkové tvrdenia, opísanie skutkového stavu menila, pričom existencia žalobkyňou tvrdených skutočností nebola podporená predloženými dôkazmi. Žalobkyňa sa pôvodne žalobou doručenu súdu dňa 20.07.2012 domáhala určenia, že za poškodenie jej zdravia pri pracovnom úraze dňa 22.01.2012 je zodpovedný žalovaný ako jej zamestnávateľ. Vznik samotného úrazu opísala tak, že v tento deň mala nosiť minerálky z vozíka na paletu za účelom doplnenia minerálok a pri prekladaní minerálok pocítila silnú bolesť v stehnách, pričom ju seklo v krížoch. Potom išla do skladu, pričom ťahala elektrický vozík za sebou, zostala stáť. Tu stretla manažérku p. L. N., ktorá sa jej pýtala, čo sa jej stalo, nakoľko videla, že má žalobkyňa silné bolesti. Žalobkyňa jej povedala, že ju seklo pri vykladaní minerálok. Vzala si tabletku, keďže mala veľké bolesti. Doma si dala druhú tabletku a v pondelok nastúpila do práce, myslela si, že ju bolesť prejde. V pondelok nevykonávala žiadnu fyzickú prácu, nevykladala a nedokladala žiadny tovar, pracovala do 15. hod., mala bolesti, ale myslela si, že jej to prejde. V utorok v skorých ranných hodinách mala silné bolesti v krížoch a stehnách, necítila si nohy. Ráno zatelefonovala p. J., že nepríde do práce, nakoľko ju od nedele seklo a išla k lekárovi. Obdobným spôsobom opísala žalobkyňa priebeh vzniku úrazu a nasledujúce udalosti aj v liste adresovanom Sociálnej poisťovni (doručený Sociálnej poisťovni dňa 14.03.2012), ktorým žiadala o prešetrenie veci v súvislosti so zamietavým stanoviskom zamestnávateľa ohľadom pracovného úrazu. Rovnako aj nároky na jednotlivé úrazové dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou si žalobkyňa uplatnila titulom pracovného úrazu zo dňa 22.01.2012. Žalobkyňa až v roku 2015 začala tvrdiť, že úraz sa jej stal 23.01.2012, v pondelok, okolo 14:00 hod. Pri tom ako sa to žalobkyne stalo, nebol prítomný nikto, pretože v tej uličke, kde pracovala, bola sama. Keď sa to stalo, oznámila to ústne pani J.. Písomne to žalobkyňa oznámila, keď sa vrátila z nemocnice 31.01.2012. Dňa 24.01.2012, ráno o 6:00 hod. telefonovala žalobkyňa pani J., že nemôže vstať z postele, že bude musieť ísť k lekárovi. V ten deň išla k praktickej lekárke L.. W., ktorá ju poslala k neurologičke. Na druhý deň, 25.01.2012 bola hospitalizovaná na neurologickej klinike Fakultnej nemocnice v Nitre až do 31.01.2012. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na to, že touto zmenou neprišlo len k zmene dátumu pracovného úrazu z 22.01.2012 na 23.01.2012, ale aj k zmene rozhodujúcich skutkových tvrdení ohľadom priebehu vzniku úrazu a udalostí bezprostredne nasledujúcich, keď pôvodne žalobkyňa

tvrdila, že k úrazu došlo v nedeľu s tým, že v pondelok bola ešte celý deň normálne v práci a až v utorok 24.01.2012 išla k lekárovi. Po zmene žaloby teda „vymizol“ jeden deň medzi úrazom žalobkyne a návštevou lekára, počas ktorého podľa pôvodných tvrdení žalobkyňa pracovala, keď v ďalšom tvrdila, že k jej úrazu došlo dňa 23.01.2012 okolo 14. hod. a nasledujúci deň 24.01.2012 išla k lekárovi. Zároveň poukázal na to, že k uvedenej zmene skutkových tvrdení došlo bezprostredne po vykonaní dokazovania dochádzkovými listami žalobkyne a ďalších zamestnankýň žalovaného, L. N. a L. J., z ktorej vyplynulo, že uvedené zamestnankyne žalovaného (o ktorých pôvodne žalobkyňa tvrdila, že im oznámila vznik úrazu ústne bezprostredne po jeho vzniku), neboli dňa 22.01.2012 v práci. Následne napriek tomu, že súd prvej inštancie uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 21.01.2016 pripustil zmenu petitu žaloby tak, že za poškodenie zdravia žalobkyne pri pracovnom úraze zo dňa 23.01.2012 je zodpovedný žalovaný v rozsahu 100 %, žalobkyňa na pojednávaní dňa 29.09.2021 k veci uviedla, že bolesť zacítila už v nedeľu 22.01.2012 a následne v rámci záverečného prednesu opätovne tvrdila, že svoju oznamovaciu povinnosť voči žalovanému si splnila ústne 22.01.2012 a potom telefonicky 24.01.2012. Rovnako právny zástupca žalobkyne v záverečnom prednese mal za to, že žalobkyňa preukázala, že dňa 22.01.2012 utrpela pracovný úraz, za ktorý je zodpovedný žalovaný. Už len na základe takto uvádzaných rozporných skutkových tvrdení zo strany žalobkyne nebolo podľa názoru súdu prvej inštancie možné ustáliť, kedy vôbec malo dôjsť k tvrdenému úrazu. Zároveň však tvrdenia žalobkyne podľa názoru súdu prvej inštancie neboli podporené ani predloženými listinnými dôkazmi, keď ani v jednej z lekárskejších správ nie je uvedená žiadna zmienka o úraze žalobkyne, ku ktorému malo dôjsť či už 22.01.2012 alebo 23.01.2012, pritom ide o lekárske správy z prvotného vyšetrenia žalobkyne, kedy možno predpokladať, že ošetrojúci lekár podrobne zisťuje čo najpresnejšie zdravotné ťažkosti a dôvody zhoršeného zdravotného stavu pacienta za účelom stanovenia diagnózy a ďalšej liečby. Na podporu svojich záverov súd prvej inštancie poukázal aj na potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti vystavené dňa 01.02.2012 primárom neurologickej kliniky, podľa ktorého bola žalobkyňa neschopná práce od 01.02.2012 z dôvodu choroby, teda nie z dôvodu úrazu. Žalobkyňa až dňa 31.03.2014 na základe výzvy Sociálnej poisťovne doplnila predmetné potvrdenie vyznačením, že žiada aj o úrazový príplatok. Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil, že žalovaný teda v čase, keď mu žalobkyňa predložila uvedené tlačivo na potvrdenie ako svojmu zamestnávateľovi, mal preukázať, že žalobkyňa je v súvislosti s daným poškodením jej zdravia dočasne práceneschopná z dôvodu choroby. Súd prvej inštancie pritom upriamil pozornosť na to, že je to práve ošetrojúci lekár pacienta, ktorý disponuje komplexným obrazom o zdravotnom stave pacienta, o dôvodoch vzniku poškodenia jeho zdravia a ktorý pri vystavení potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti zároveň v potvrdení vyznačuje, či pacient je neschopný práce z dôvodu choroby, úrazu, choroby z povolania, atď. Lekársku správu v súvislosti s rehabilitačným vyšetrením žalobkyne zo dňa 24.04.2012, v ktorej je v rámci anamnézy uvedené, že pacientka je po prekonanom pracovnom úraze s tým, že v práci pri dvíhaní bremena jej náhle seklo v krížoch dňa 23.01.2012, súd prvej inštancie nepovažoval za dôkaz preukazujúci vznik pracovného úrazu žalobkyne, keď anamnéza je rozhovor lekára s pacientom, pri ktorom pacient opisuje vlastnými slovami svoje zdravotné ťažkosti. Dodal, že uvedený popis teda zodpovedá tomu, čo uviedla žalobkyňa pri rozhovore s daným lekárom.

13. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením právneho zástupcu žalobkyne, že svedkyňa L. N. pri svojom výsluchu jednoznačne potvrdila vedomosť o skutočnosti, že žalobkyňa pri výkone práce utrpela pracovný úraz. Konštatoval, že z výpovede svedkyne L. N. vyplýva, že v januári 2012 bola u žalovaného v pozícii manažérky oddelenia potravín, presný dátum si už nepamätá, ale keď ráno prišla do práce, bolo jej povedané, že žalobkyňa niečo ťažké zdvihla a že ju seklo, medzi zamestnancami sa to potom roznieslo a na otázku súdu, či žalobkyňa konkrétne za ňou prišla a povedala jej čo sa stalo, uviedla, že si nepamätá. Tiež na otázku súdu, či má vedomosť, že by žalobkyňa úraz ohlásila, uviedla, že ústne vedúcej, nie je si vedomá, či písomne a ohľadom ďalšieho postupu uviedla, že mal byť so žalobkyňou spísaný záznam, uviedla, že či bol spísaný, nevie. Z tejto výpovede súd prvej inštancie vyvodil záver, že svedkyňa mala sprostredkovanú informáciu o tom, že žalobkyňa niečo ťažké zdvihla a že ju seklo, čo sa aj medzi zamestnancami potom roznieslo a mala vedomosť, že žalobkyňa úraz ohlásila ústne svojej vedúcej. Podľa názoru súdu prvej inštancie uvedené skutočnosti by bolo možné aj v súlade so závermi odvolacieho súdu uvedenými v bode 26. zrušujúceho uznesenia (prihliadajúc aj na výpoveď žalobkyne a rozporné výpovede svedkýň L. N. a L. J.) hodnotiť v prospech žalobkyne len v kontexte splnenia si oznamovacej povinnosti v zmysle § 17 zákona č. 124/2006 Z.z., nie však ako skutočnosti potvrdzujúce bez ďalšieho existenciu pracovného úrazu žalobkyne. Súd prvej inštancie zdôraznil, že v danom prípade však dôvodom, pre ktorý nevyhovelo žalobe žalobkyne, nebolo nespĺnenie oznamovacej povinnosti zo strany žalobkyne v zmysle citovaného zákona, ale skutočnosť, že žalobkyňa nepreukázala, že v jej prípade došlo k úrazu tak ako uvádzala, a v čase, o ktorom to tvrdila (teda ako to žiadala určiť v petite

žaloby, t.j. konkrétne dňa 23.01.2012), a že tento úraz je pracovným úrazom. Poukázal na to, že strany sporu znášajú zodpovednosť za skutkový stav a musia dokazovať svoje tvrdenia. V prípade, že strana sporu si nesplní povinnosť tvrdenia, platí, že neuniesla bremeno tvrdenia. Strany sporu musia tiež svoje tvrdenie preukázať, keď existencia tvrdenej skutočnosti je podmienená existenciou dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany predložiť, resp. označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nedodržanie povinnosti tvrdenia alebo dôkaznej povinnosti sa prejaví v rozhodnutí vo veci vo forme neúspechu strany v spore. Konanie je založené na kontradiktórnej zásade, podľa ktorej strana svoje tvrdenia musí preukazovať dôkazmi. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti dodal, že neunesením dôkazného bremena sa rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010). Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno o tej skutočnosti, že dňa 23.01.2012 na pracovisku žalovaného pri vykonávaní jej pracovnej činnosti skutočne došlo k úrazu a že tento úraz je pracovný úraz, preto žalobu žalobkyne zamietol.

14. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzal súd prvej inštancie zo zásady úspechu strany sporu v konaní podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď priznal úspešnému žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania neprihliadol na vyjadrenie právnej zástupkyne žalobkyne na pojednávaní dňa 04.02.2016 (pred prvým rozhodnutím súdu prvej inštancie), ktorá žiadala, aby súd v prípade zamietnutia žaloby nepriznal žalovanému náhradu trov konania, a to aj s poukazom na to, že žalobkyňa bola oslobodená od zaplatenia súdnych poplatkov. Žalovaný s takýmto návrhom nesúhlasil, majúc za to, že oslobodenie žalobkyne od súdnych poplatkov nie je skutočnosťou, aby súd rozhodol, že žalovanému neprizná nárok na náhradu trov konania. Mal za to, že v danej veci išlo od počiatku o nedôvodný nárok. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zdôraznil, že oslobodenie od súdnych poplatkov a náhrada trov konania sú dva samostatné inštitúty. Konštatoval, že na povinnosť strany nahradiť trovy konania nemá vplyv ani prípadne oslobodenie strany od platenia súdnych poplatkov; od povinnosti nahradiť trovy konania protistrane nie je možné oslobodiť. Poukázal na ust. § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Zdôraznil, že musí však ísť o výnimočný prípad jeho aplikácie, pričom žalobkyňa v konaní žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, okrem oslobodenia od súdnych poplatkov, ktoré by podľa ustanovenia § 257 CSP odôvodňovali výnimočný postup súdu, kedy by žalovanému náhrada trov konania nebola priznaná, nepreukázala, resp. v ďalšom konaní po zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom už aplikáciu tohto ustanovenia ani len nenavrhol. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd prvej inštancie nepoužil aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

15. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z neprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 písm. h/ CSP). Žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie vyhodnotil dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti v neprospech žalobkyne, pričom sa nevysporiadal so skutočnosťami preukazujúcimi vznik jej pracovného úrazu. Dôvodila tým, že preukázala skutočnosť, že u nej prišlo k poškodeniu zdravia v čase, keď bola v pracovnom pomere so žalovaným. Forma poškodenia jej zdravia, ktorým bolo prasknutie platničky, nie je zo samotnej povahy navonok pozorovateľná, preto bola žalobkyňa toho názoru, že nie je v tomto prípade možné vyžadovať preukázanie pracovného úrazu, t.j. že k poškodeniu zdravia došlo pri plnení pracovných úloh, inak ako samotným výsluchom žalobkyne, o to viac, keď pri výkone činnosti, pri ktorom došlo k pracovnému úrazu bola sama bez svedkov, ktorí by prípadné vonkajšie prejavy vzniku úrazu mohli spozorovať. Namietala, že súd prvej inštancie pri vyhodnotení výpovede žalobkyne postupoval jednostranne, keď rozhodnutie založil na rozporných tvrdeniach o dátume, kedy došlo k pracovnému úrazu, a v tomto smere založil rozhodnutie na nepreukázaní vzniku pracovného úrazu žalobkyne. Mala za to, že súd opomenul, že je to takmer výlučne

skutkové tvrdenie žalobkyne, ktoré je spôsobilé preukázať, že k poškodeniu jej zdravia došlo práve pri plnení pracovných úloh, keď samotné toto poškodenie je možné objektivizovať až po absolvovaní špecializovaných vyšetrení s dlhším časovým odstupom od samotného úrazu. Namietala, že súd prvej inštancie nevyhodnocoval skutočnosti svedčiace v prospech žalobkyne, a to že skutočne vykonávala prácu, pri ktorej dvíhala ťažšie bremená, pričom takejto pracovnej činnosti potom zodpovedá aj samotný mechanizmus vzniku úrazu, čo súd prvej inštancie taktiež nevyhodnotil. O výpovedi svedkyne J. žalobkyňa uviedla, že svojím tvrdením svedkyňa nevylúčila, že povedala o pracovnom úraze svedkyňa N., a keďže sa to robí tak, že vedúci nočnej zmeny oznámi, čo sa počas nočnej zmeny stalo a svedkyňa N. potvrdila, že žalobkyňa to oznámila ústne vedúcej, je z uvedeného zrejmé, že žalobkyňa oznámila vznik pracovného úrazu bezprostredne, a nie dodatočne až po absolvovaní vyšetrenia či hospitalizácie. Aj z výpovede svedkyne N. bolo zrejmé, že ešte predtým ako bola v práci na pracovnej zmene, a teda predtým ako absolvovala lekárske ošetrenie, hospitalizáciu a PN a predtým, ako sama žalobkyňa zistila rozsah jej poškodenia zdravia, uvádzala, že počas pracovnej zmeny dvíhala niečo ťažké a že ju seklo, čo sa roznieslo medzi zamestnancami. V tom čase ešte žalobkyňa nemohla vedieť, že utrpela poškodenie zdravia a akej je povahy, keď až následne absolvovala vyšetrenia, ktoré jej to potvrdili. Konštatovala, že z výsluchu svedkyne N. vyplýva, že o vzniku úrazu žalobkyne táto mala vedomosť ešte predtým, ako žalobkyňa vyhľadala lekársku starostlivosť, keďže už na ďalšiu zmenu žalobkyňa nenastúpila. Vzhľadom na uvedené považovala za irelevantný rozpor v stanovení dátumu pracovnej zmeny, na ktorej malo dôjsť k poškodeniu zdravia žalobkyne, ako aj skutočnosť, že v prvotnej lekárskej správe nie je výslovne uvádzané, že k poškodeniu zdravia žalobkyne malo prísť pri výkone pracovnej činnosti. Žalobkyňa tiež namietala, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nepostupoval v zmysle § 257 CSP, keď nezohľadnil, že sú v tomto prípade dané dôvody hodné osobitého zreteľa na strane žalobkyne odôvodňujúcu aplikáciu § 257 CSP. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobkyňa navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť a jej žalobe vyhovieť.

16. Intervenient na strane žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu skonštatoval, že z definície pracovného úrazu je zrejmé, že v prípade úrazu poškodený okamžite vníma poškodenie zdravia, ktoré nastalo v dôsledku konkrétneho náhleho vonkajšieho vplyvu. Preto tvrdenia žalobkyne uvedené v odvolaní považoval za neudržateľné a v priamom rozpore s povahou poškodenia zdravia úrazom. Poukázal na priebeh tvrdeného úrazového deja v zmysle svojich predošlých vyjadrení. Tvrdil, že žalobkyňa nespĺnila tri zo štyroch podmienok, ktoré musia byť kumulatívne splnené pri určení, že za poškodenie zdravia žalobkyne pri pracovnom úraze dňa 23.01.2012 je zodpovedný zamestnávateľ. Preukázala, že bola dňa 23.01.2012 zamestnancom žalovaného, avšak nepreukázala, že v ten deň došlo k poškodeniu jej zdravia, a to počas výkonu práce a nezávisle od vôle žalobkyne krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov. Uviedol, že hypotetická možnosť poškodenia zdravia podľa vykonávaného druhu práce nesporne nie je dôkazom vzniku pracovného úrazu a nie je postačujúcim dôvodom pre úspech v konaní. Poukázal na to, že súd prvej inštancie prihladol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, a teda neporušil zásadu stanovenú v § 191 ods. 1 CSP.

17. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu intervenienta na strane žalovaného opätovne poukázala na skutočnosti, ktoré už uviedla v odvolaní, pričom neuviedla žiadne nové skutočnosti ani skutkovú ani právnu argumentáciu.

18. Intervenient na strane žalovaného vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne zotrval na svojich predošlých vyjadreniach, pričom neuviedol nové skutočnosti ani skutkovú ani právnu argumentáciu.

19. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorý nepovažoval za potrebné doplniť, ani znova zopakovať (§ 385 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a vo veci rozhodol postupom podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP, keď dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

20. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

21. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

22. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie potrebné pre rozhodnutie, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil v súlade s požiadavkami § 220 ods. 2 CSP, s ktorým odôvodnením sa aj odvolací súd stotožňuje a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolacie námietky žalobkyne nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

23. Podstatou sporu bolo pre potreby úspešného uplatnenia náhrady škody (úrazovej dávky) žalobkyne, vrátane plnenia podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 462/2003 Z.z., vyriešiť predbežnú otázku (o základe nároku poškodeného zamestnanca), o ktorej nemôže rozhodovať Sociálna poisťovňa, a teda určenie zodpovednosti zamestnávateľa (žalovaného) za škodu vzniknutú pracovným úrazom, resp. určiť, že za poškodenie zdravia žalobkyne pri pracovnom úraze dňa 23.01.2012 je zodpovedný žalovaný ako jej zamestnávateľ.

24. Spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom o základe nároku poškodeného zamestnanca na jednotlivé plnenia, vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom je spor, vyplývajúci z pracovnoprávneho vzťahu. Pokiaľ zamestnávateľ úraz neuzná za pracovný, môže sa zamestnanec obrátiť na súd. O spore o určenie, či úraz je pracovným úrazom zamestnanca, rozhodujú súdy v konaní o individuálnom pracovnoprávnom spore, uvedenom v § 316 a nasl. CSP v spojení s čl. 9 Zákonníka práce (rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 9Sžsk/39/2019 zo dňa 24.2.2021).

25. Podľa § 195 ods. 1 Zákonníka práce ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnancom v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere.

26. Podľa § 196 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali.

27. Pracovný úraz zamestnanca je konkrétnym prípadom vzniku ujmy na zdraví alebo živote zamestnanca. Pokiaľ dôjde na pracovisku k pracovnému úrazu, majú zamestnanec a aj zamestnávateľ striktné dané právne povinnosti právnou úpravou. Primárnou právnou povinnosťou zamestnanca je oznámiť zamestnávateľovi pracovný úraz a následne je zamestnávateľ povinný tento pracovný úraz riadne a zodpovedne prešetriť.

Pojem "pracovný úraz" je právne vymedzený v § 195 ods. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého je pracovný úraz poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov. Preto je esenciálnou obsahovou súčasťou pojmu pracovný úraz právna skutočnosť, že k nemu musí dôjsť pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, inak nemožno hovoriť o pracovnom úraze.

28. Zamestnanec je povinný bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi vznik pracovného úrazu. Skutočnosť, že k úrazu došlo, možno preukázať aj výpoveďami svedkov zamestnancov. Povinnosti zamestnávateľa pri vzniku pracovného úrazu upravuje okrem Zákonníka práce aj Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

29. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je registrovaným pracovným úrazom pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu, pričom uvedený pracovný úraz je zamestnávateľ povinný registrovať. Preto možno uviesť, že zamestnanec má oznamovaciu povinnosť

voči zamestnávateľovi, že utrpel úraz a názor zamestnávateľa, ktorý oznámenie úrazu zamestnanca požaduje, je správny.

30. Za škodu vzniknutú zamestnancovi v dôsledku pracovného úrazu zodpovedá zamestnávateľ, u ktorého bol poškodený v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere. Na vznik zodpovednosti zamestnávateľa za škodu musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky: vznik ujmy (škody), škodná udalosť, príčinná súvislosť medzi škodnou udalosťou a škodou, ide o zamestnanca v pracovnom pomere alebo inom právnom vzťahu (je možný aj čiastočný úväzok, dohody o vykonaní práce, dohody o brigádnickej práci študentov alebo dohody o pracovnej činnosti), k pracovnému úrazu došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s týmto plnením.

31. Ak sú splnené všetky vyššie uvedené predpoklady, zodpovedá za škodu zamestnávateľ. Jedná sa o objektívnu zodpovednosť zamestnávateľa bez ohľadu na zavinenie. Zamestnávateľ sa však môže zbaviť zodpovednosti celkom (úplná liberácia) alebo sčasti (čiastočná liberácia) za presne vymedzených podmienok. Zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti úplne jedine v dvoch prípadoch predpokladaných Zákonníkom práce, a to v prípade prvého liberačného dôvodu musí zamestnávateľ preukázať, že: zamestnanec svojim zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie BOZP, alebo pokyny na zaistenie BOZP, s týmito predpismi a pokynmi bol zamestnanec riadne a preukázateľne oboznámený, ich znalosť a dodržiavanie zamestnávateľ sústavne vyžadoval a kontroloval a uvedené skutočnosti boli jedinou príčinou škody. V prípade druhého liberačného dôvodu musí zamestnávateľ preukázať, že: zamestnanec si spôsobil pracovný úraz opitnosťou alebo zneužitím iných omamných prostriedkov alebo psychotropných látok, zamestnávateľ nemohol škodu zabrániť a uvedená skutočnosť bola jedinou príčinou škody. Zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti len v prípade preukázania jedného z troch predpokladov (liberačných dôvodov). V prípade prvého liberačného dôvodu musí zamestnávateľ preukázať, že: zamestnanec svojim zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie BOZP, alebo pokyny na zaistenie BOZP, s týmito predpismi a pokynmi bol zamestnanec riadne a preukázateľne oboznámený, uvedené skutočnosti boli jednou z príčin škody. Na rozdiel od predpokladu na úplné zbavenie sa zodpovednosti, tu nemusí zamestnávateľ preukazovať, že znalosť predpisov BOZP a ich dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali. Zavinenie zamestnanca, ktoré preukazuje zamestnávateľ v tomto prípade, nemusí byť jedinou, ale jednou z príčin poškodenia zdravia. V prípade druhého liberačného dôvodu musí zamestnávateľ preukázať, že: zamestnanec si spôsobil pracovný úraz opitnosťou alebo zneužitím iných omamných prostriedkov alebo psychotropných látok a uvedená skutočnosť bola jednou z príčin škody. V tomto prípade sa nevyžaduje podmienka, že zamestnávateľ nemohol škodu zabrániť. V prípade tretieho liberačného dôvodu musí zamestnávateľ preukázať, že: zamestnanec si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejmé, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie BOZP, konal ľahkomyselne, musel si byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže prívodiť ujmu na zdraví a z tohto dôvodu vznikla zamestnancovi škoda.

32. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie vyhodnotil dôkazy v jej neprospech, nevysporiadal sa pritom so skutočnosťami, ktoré preukazovali vznik pracovného úrazu. Mala za to, že vzhľadom na samotnú povahu poškodenia zdravia žalobkyne, t.j. prasknutia platničky, ktoré nie je navonok pozorovateľné a vzhľadom na skutočnosť, že pri vzniku pracovného úrazu neboli prítomní žiadni svedkovia, nebolo možné preukázať, že k poškodeniu zdravia došlo pri plnení pracovných úloh inak ako samotným výsluchom žalobkyne. Uviedla, že práve skutkové tvrdenie žalobkyne je spôsobilé preukázať, že k poškodeniu jej zdravia došlo práve pri plnení pracovných úloh, keďže až po absolvovaní špecializovaných vyšetrení s dlhším časovým odstupom od samotného úrazu je možné takéto poškodenie zdravia objektivizovať.

33. Odvolací súd sa v otázke vzniku pracovného úrazu v plnej miere stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa nepreukázala, že dňa 23.01.2012 na pracovisku žalovaného pri vykonávaní jej pracovnej činnosti, ktorou bolo prenášanie a vykladanie minerálok na paletu, skutočne došlo k úrazu, že tento úraz bolo možné kvalifikovať ako pracovný úraz, a že za poškodenie zdravia žalobkyne pri tomto úraze zodpovedá žalovaný v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žalobkyňa v tejto súvislosti neunesla dôkazné bremeno, že došlo k poškodeniu jej zdravia spôsobom, ktorý uvádzala. Žalobkyňa v priebehu konania uvádzala rozporné skutkové tvrdenia, menila aj opísanie skutkového deja, pričom existencia žalobkyňou tvrdených skutočností nebola podporená predloženými dôkazmi. Žalobkyňa v žalobe doručenej súdu dňa 20.07.2012 uvádzala ako deň vzniku pracovného úrazu dátum

22.01.2012, pričom skutočnosť, že ju seklo oznámila v ten deň manažérke p. L. N.. Tvrdila, že ďalší deň, v pondelok (23.01.2012), nevykonávala žiadnu fyzickú prácu a v utorok išla kvôli silným bolestiam k lekárovi, pričom neprítomnosť a dôvod neprítomnosti v práci v to ráno oznámila telefonicky p. J.. Až v roku 2015 začala tvrdiť, že úraz sa jej stal 23.01.2012, v pondelok, okolo 14:00 hod. Keď sa to stalo, oznámila to ústne p. J.. Záverom súdu prvej inštancie, ktorý žalobkyňa v odvolaní nesporovala, bolo, že k uvedenej zmene skutkových tvrdení žalobkyne došlo bezprostredne po vykonaní dokazovania dochádzkovými listami žalobkyne a ďalších zamestnankýň žalovaného, p. N. a p. J., z ktorých vyplynulo, že tieto zamestnankyne žalovaného, ktorým mala pôvodne žalobkyňa oznámiť bezprostredne po úraze vznik tohto úrazu, neboli dňa 22.01.2012 v práci. Aj po pripustení zmeny petitu žaloby v znení, že za poškodenie zdravia žalobkyne pri pracovnom úraze zo dňa 23.01.2012 je zodpovedný v rozsahu 100 % žalovaný, na pojednávaní dňa 29.09.2021 k veci uviedla, že bolesť zacítila už v nedeľu 22.01.2012 a následne v rámci záverečného prednesu opätovne tvrdila, že svoju oznamovaciu povinnosť voči žalovanému si splnila ústne 22.01.2012 a potom telefonicky 24.01.2012. Rovnako aj právny zástupca žalobkyne v záverečnom prednese mal za to, že žalobkyňa preukázala, že dňa 22.01.2012 utrpela pracovný úraz, za ktorý je zodpovedný žalovaný.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že na základe rozporných skutkových tvrdení žalobkyne nebolo možné ani ustáliť, kedy vôbec malo dôjsť k tvrdenému úrazu. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že je to práve jej skutkové tvrdenie, ktoré je spôsobilé v danej situácii preukázať, že k poškodeniu zdravia došlo pri plnení jej pracovných úloh, avšak práve jej skutkové tvrdenia, ktoré počas konania menila, keď malo najskôr dôjsť k pracovnému úrazu dňa 22.01.2012 a následne podľa jej tvrdenia od roku 2015 dňa 23.01.2012 (a teda odpadol jeden deň - 23.01.2012, počas ktorého nemala žalobkyňa fyzicky pracovať), keď mala vznik úrazu najskôr oznámiť p. N.G. a pri zmene tvrdení p. J., nemožno ustáliť ako tvrdenia preukazujúce vznik pracovného úrazu žalobkyne, keď sú samy o sebe nekonzistentné, a z toho dôvodu pôsobiace nedôveryhodne. Tiež z prepúšťacej správy vyplynulo, že ako provokačný moment žalobkyňa uviedla ten, keď sa išla v noci otočiť z boka na bok. Ani v lekárskej správe neurológa zo dňa 24.01.2012, ani v prepúšťacej správe nebola zmienka o úraze žalobkyne, ku ktorému malo dôjsť či už 22.01.2012 alebo 23.01.2012, pričom ide o lekárske správy z prvotného vyšetrenia žalobkyne, kedy možno predpokladať, že ošetrojúci lekár podrobne zisťuje čo najpresnejšie zdravotné ťažkosti a dôvody zhoršeného zdravotného stavu pacienta za účelom stanovenia diagnózy a ďalšej liečby. Z potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti zo dňa 01.02.2012 zároveň vyplynulo, že žalobkyňa bola pracovne neschopná z dôvodu choroby a nie úrazu.

34. Súd prvej inštancie sa podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne vysporiadal s tvrdeniami žalobkyne, ako aj pripojenými dôkazmi, vyhodnotil ich vo vzájomnej súvislosti, keď vyvodil, že žalobkyňa nepreukázala, že došlo dňa 23.01.2012 k pracovnému úrazu. V neposlednom rade žalobkyňa až dňa 31.03.2014 na základe výzvy Sociálnej poisťovne doplnila, že žiada aj o úrazový príplatok a žalovaný v čase, keď mu žalobkyňa predložila tlačivo na potvrdenie ako svojmu zamestnávateľovi, mal preukázané, že žalobkyňa je v súvislosti s daným poškodením jej zdravia dočasne práceneschopná z dôvodu choroby, nebola tak preukázaná existencia pracovného úrazu žalobkyne. Žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie nevyhodnocoval, že mechanizmom vzniku úrazu bol práve spôsob práce, ktorý žalobkyňa vykonávala, a to dvíhanie ťažkých bremien. Avšak iba hypotetická možnosť, že k vzniku úrazu a poškodenia zdravia žalobkyne došlo na základe druhu práce, ktorý žalobkyňa vykonávala, nemôže byť dôkazom na preukázanie týchto skutočností. Žalobkyňa v konaní uviedla, že mala bolesti už pred vznikom úrazu, pričom pri prvotných vyšetreniach, kedy zisťuje lekár celú anamnézu, dôvody vzniku poškodenia zdravia, žalobkyňa okolnosti o vzniku úrazu pri vykonávaní pracovnej činnosti neuviedla. Neobstojí preto argument žalobkyne, že v čase vzniku úrazu ešte nevedela, že utrpela poškodenie zdravia a akej je povahy. Nemožno z uvedeného vyvodiť, že k poškodeniu zdravia žalobkyne došlo práve v čase, keď vykonávala pracovnú činnosť u žalovaného. Čo sa týka výpovedí svedkyne p. N. a p. J. odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že ani tieto výpovede nepreukazujú, že došlo k úrazu tak, ako uvádzala žalobkyňa, a v čase, o ktorom to tvrdila, že tento úraz bol pracovným úrazom. V prvom rade si svedkyňa p. Farkašová nepamätala, kedy malo dôjsť k tvrdenému úrazu žalobkyne, pričom uvádzala, že to malo byť počas nočnej zmeny. Žalobkyňa pritom tvrdila, že malo dôjsť k pracovnému úrazu okolo 14:00 hod. Svedkyňa p. J. uviedla, že o tom, čo sa žalobkyňi stalo sa dozvedela asi až vtedy, keď žalobkyňa priniesla PN-ku, sama žalobkyňa svedkyňi nič nepovedala. Nepamätala si ani na telefonát od žalobkyne, že nepríde do práce, ráno dňa 24.01.2012. Skutočnosť, že k úrazu došlo, tak nebola preukázaná ani výpoveďami svedkov zamestnancov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel súd prvej inštancie k správne záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, keď súdu nepreukázala,

že dňa 23.01.2012 na pracovisku žalovaného pri vykonávaní jej pracovnej činnosti skutočne došlo k úrazu, a že tento úraz bol pracovným úrazom.

Odvolačný súd preto po vecnom a právnom posúdení dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre kvalifikáciu pracovného úrazu podľa § 195 ods. 2 Zákonníka práce, keď v konaní nebolo preukázané, že k poškodeniu zdravia žalobkyne ako zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v súvislosti s ním nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov. Zákonník práce zároveň v ustanovení § 195 ods. 1 ustanovil, že ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere. V konaní bolo nesporné, že v čase tvrdeného úrazu bola žalobkyňa ako zamestnanec v pracovnom pomere u žalovaného ako zamestnávateľa. Avšak nemožno pripísať zodpovednosť za škodu v zmysle § 195 ods. 1 Zákonníka práce žalovanému ako zamestnávateľovi žalobkyne, keď v konaní nebolo preukázané, že u žalobkyne došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia v dôsledku pracovného úrazu. Pri určení existencie pracovného úrazu je nevyhnutné, aby bolo z konania nesporné, že žalobkyňa utrpela úraz pri plnení pracovných úloh pre žalovaného, že riadne preukázala priebeh úrazového deja spolu s dátumom a časom. Ako bolo aj vyššie uvedené, žalobkyňa uvádzala v priebehu konania rozporné tvrdenia, z ktorých nebolo možné ustáliť, že došlo k poškodeniu jej zdravia práve pri plnení pracovných úloh pre žalovaného dňa 23.01.2012 okolo 14:00 hod. V neposlednom rade odvolací súd dodáva, že nebolo možné prijať ani záver, že si žalobkyňa splnila povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 17 ods. 1 písm. a) zákona č. 124/2006 Z.z., a to bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi vznik pracovného úrazu, pokiaľ mala za to, že k pracovnému úrazu došlo dňa 23.01.2012 (najskôr tvrdila, že úraz oznámila p. N., v neskorších tvrdeniach uvádzala, že úraz oznámila p. J., nebolo to však preukázané), avšak ako aj uviedol súd prvej inštancie, k záverom ktorého sa odvolací súd priklonil, dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie nevyhovel žalobe žalobkyne nebolo splnenie oznamovacej povinnosti v zmysle citovaného ustanovenia, ale skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané, že za poškodenie zdravia žalobkyne je zodpovedný v dôsledku pracovného úrazu dňa 23.01.2012 žalovaný. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že v danej veci neboli splnené podmienky pre určenie, že k poškodeniu zdravia žalobkyne došlo pri pracovnom úraze dňa 23.01.2012, za ktoré je zodpovedný žalovaný, preto odvolacím námietkam žalobkyne nevyhovel. Z dôvodu nepreukázania existencie samotného pracovného úrazu už nebolo potrebné posudzovať možné zbavenie sa objektívnej zodpovednosti žalovaného za poškodenie zdravia žalobkyne.

35. K námietke žalobkyne, že súd prvej inštancie nepostupoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania v zmysle § 257 CSP, odvolací súd uvádza, že sa v plnej miere stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobkyňa v konaní nepreukázala žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by podľa § 257 CSP odôvodňovali použiť výnimočný postup súdu, kedy by úspešnej strane sporu nebola náhrada trov konania priznaná. Žalobkyňa však po zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom aplikáciu tohto ustanovenia ani len nenavrhol, pričom v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o trovách konania prichádza aplikácia ustanovenia § 257 CSP do úvahy len v prípadoch, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré inak procesne úspešnej strane sporu súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je potrebné v rozhodnutí náležite odôvodniť. Žalobkyňa súdu prvej inštancie nepreukázala, že by nebola v čase rozhodovania objektívne schopná uhradiť trovy konania protistrany, resp. že by sa ocitla v tak ťaživej finančnej situácii, ktorá by aplikáciu ustanovenia § 257 CSP odôvodňovala. Za tohto stavu preto odvolací súd nezistil relevantné dôvody na to, aby žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného, ktorí sa v konaní dôvodne bránili, nebola priznaná náhrada trov konania voči žalobkyne. Zo spisu nevyplývala žiadna taká závažná skutočnosť, ktorá by v komplexe s ostatnými mala istým spôsobom „zvýhodniť“ na jednej strane žalobkyňu na úkor žalovaného a intervenienta na strane žalovaného a súčasne na druhej strane zasa týchto postihnúť nepriznaním náhrady tých nákladov, ktoré museli vynaložiť v súvislosti s týmto sporom.

36. Odvolací súd aj vzhľadom na vyššie uvedené považoval odvolanie žalobkyne za nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

37. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného, úspešným v odvolacom konaní, priznal voči neúspešnej žalobkyne nárok na náhradu trov odvolacieho konania rozsahu 100 %.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo s neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).